

Povzbudzuje kresťanov

Pápež František nabáda kresťanov k väčšej aktivite. Pri dnešnej modlitbe Anjel Pána vyzval veriacich, aby nemali strach hlásať vo svete Kristovo učenie. Pontifik vyslovil výzvu pred davmi pútnikov, ktorí sa zhromaždili na Námestí svätého Petra vo

Vatikáne. František sa dnes ujal aj funkcie rímskeho biskupa vo svojej katedrále - Lateránskej bazilike. Ešte pred obradom premenoval priestranstvo pred bazilikou. To bude niesť názov - Námestie blahoslaveného Jána Pavla II.“ **TV JOJ, 6.4.2013**

Jubilant Benedikt

Narodeniny emeritného pápeža Benedikta XVI. si dnes svet pripomenie s obavami o jeho zdravie. Vatikánska korešpondentka Paloma Gomez-Borero totiž minulý týždeň spôsobila rozruch, keď informovala o veľmi zlom zdravotnom stave emeritného pápeža. Vatikán však správu poprel. Joseph Ratzinger sa narodil 16. apríla 1927 v Marktl am Inn v Nemecu. Vyrastal v hlboko veriacej rodine. Emeritný pápež momentálne býva v dedinke Castel Gandolfo, už o mesiac by sa mal presťahovať do kláštora vo vatikánskych záhradách. **(sim), Plus jeden deň 16/04/2013**

Celibát nie je samozrejmosť

Tiež strácate prehľad, ako to vlastne s tým celibátom je? Kto sa smie ženiť a kto nie? A prečo vlastne cirkev celibát nariaďuje? Zisťoval to Rado Igaz, redaktor: „Otázka celibátu je najmä v rímskokatolíckej cirkvi delikátnou záležitosťou.“

Imrich Gazda, cirkevný analytik: „Celibát je povinný v celej rímskokatolíckej cirkvi. Treba však zároveň priznať, že nie všetci kňazi ho v niektorých prípadoch striktne dodržiavajú.“

Redaktor: „Samotné slovo celibát pochádza z latinčiny. Znamená slobodný, čiže neženatý. Zavedenie povinného celibátu pre kňazov sa pripisuje pápežovi Gregorovi VII. a to v roku 1074. Dovtedy celibát povinný nebol. Suma summarum, protestantské cirkvi či pravoslávna cirkev povinný celibát nemajú. Málo ľudí však u nás vie, že povinný celibát nie je ani v celej katolíckej cirkvi, teda cirkvi, ktorá podlieha pápežovi.“

Imrich Gazda, cirkevný analytik: „Väčšina ľudí si katolícku

cirkev stotožňuje len s rímskokatolíckou, ale okrem nej ju tvoria aj dvadsaťtri východných cirkví, pričom na Slovensku je najznámejšia gréckokatolícka cirkev. Drvivá väčšina týchto cirkví nemá celibát povinný.“

Redaktor: „Vatikán celibát vysvetľuje nasledovaním príkladu Ježiša Krista. Kritici zase za celibátom vidia mocenské a majetkové ambície cirkvi. Na Slovensku sa zatiaľ o celibáte v katolíckej cirkvi otvorene nediskutuje. Podľa sociologicky to však neznamená, že ľudia nemajú na vec názor.“

Sylvia Porubánová, sociologička: „Vzhľadom na vysokú informovanosť dnešnej populácie, na inšpiráciu inými cirkvami, napríklad aj najbližšími, pravoslávnu evanjelickou, sa ľudia domnievajú, že kňaz, ktorý má rodinu, má ženu, má deti, je bližší v tom každodennom živote, v pochopení tých najvšeobecnejších, najbanálnejších ale aj veľmi konkrétnych problémov a tém.“

Markíza, 6.4.2013

Rím dostal Námestie Jána Pavla II.

Katolícka cirkev. Bratislava predbehla Talianov s námestím pomenovaným po pápežovi o osem rokov.

Takmer osem rokov trvalo rímskym úradom, kým sa rozhodli pomenovať po slávnom pápežovi Jánovi Pavlovi II. námestie. Poľský rodák nakoniec dostal svoje priestranstvo v talianskej metropole až včera. Stalo sa tak necelý osem rokov po tom, ako po Jánovi Pavlovi II. pomenovala v septembri 2005 námestie pred jedným z kostolov bratislavská Petržalka. Súčasná hlava katolíckej cirkvi František pomenoval po jednom zo svojich predchodcov malé námestie pred Lateránskou bazilikou v Ríme. Nachádza sa na rohu veľkého Námestia svätého Jána z Lateránu, na ktoré sa zmestia státisíce ľudí. Bežne sa tu konajú veľké koncerty či mítingy politických strán. Rím sa tak zaradil na zoznam miest, ktoré majú verejné priestranstvá pomenované podľa poľského rodáka Karola Wojtyły. Takéto námestie pritom má okrem Petržalky aj Žilina, Michalovce či maďarská Budapešť. Na slávnostnom posvätení pamätnej tabule Jána Pavla II. sa zúčastnilo asi stotisíc veriacich z celého sveta. Medzi nimi boli aj tisícky Poľiaci. **(red), HN, 8.4.2013**

Boj proti sexuálnemu zneužívaniu

Pápež František žiada, aby cirkev rázne zakročila proti kňazom, ktorí majú na svedomí sexuálne zneužívanie. Páchatelia týchto činov by mali podľa neho predstúpiť pred súd. Chce tak pokračovať v línii vytýčenej dnes už emeritným pápežom Benediktom XVI. Zdôraznil, že boj proti zneužívaniu detí kňazmi je dôležitý pre dôveryhodnosť cirkvi. Ubezpečil tiež, že obeť sexuálneho zneužívania si pripomína vo svojich modlitbách. Od svojho zvolenia do čela katolíckej cirkvi sa k tejto téme vyjadril prvýkrát.“ **TVJOJ, 6.4.2013**

Kňaz okradol nemocnicu o milióny

Vodu káže, víno pije. Rímskemu kňazovi skromnosť nič nehovorí. Z rozpočtu cirkevných nemocníc, ktoré riadil, si do svojho vrecka ulial štyri milióny eur. Talianskej polícii tak má čo vysvetľovať.

Franco De Caminada si božie prikázania k srdcu príliš nebral. Zatiaľ, čo nemocnica bankrotovala a zamestnanci nedostávali výplatu, on si užíval luxus. V Toskánsku si dokonca kúpil obrovskú vilu za milión eur. A nie je v tom sám. V cele skončili aj ďalší ľudia.

Paolo Borelli, šéf polície: „Celkovo spreneverili asi štrnásť miliónov eur. Všetko na osobnú potrebu.“

Redaktor: „Ekonomickou situáciou nemocnice sa zaoberal už aj bývalý pápež Benedikt XVI. Do vedenia menoval nového kardinála, ktorý mal zistiť, kam peniaze miznú a prečo je nemocnica stále v mínuse.“

Paolo Borelli, šéf polície: „Peniaze si brali priamo z pokladní. Podpisovali len nejaké jednoduché recepty.“

Redaktor: „Zdravotnícka inštitúcia dlží peniaze tisíc päťsto zamestnancom vrátane tristo lekárov.“

Bartolomeo Di Gregorio: „Po dlhých útrapách a ôsmich mesiacoch bez výplaty aspoň teraz prišlo zadosťučinenie.“

Redaktor: „Zadržaný kňaz má na krku aj ďalšie obvinenie. Pravdepodobne roky okrádal štát na daniach. Ten mu ako prvý skonfiškovoal vilu v Toskánsku.“

Michael Szatmary, Markíza, 6.4.2013

Homosexuáli a adopcie detí

Už od júla sa Francúzsko radí medzi jedenásť krajín sveta, kde si homosexuálne páry môžu adoptovať dieťa. Dnes o tom rozhodol francúzsky parlament aj napriek tvrdému odporu konzervatívnych strán a cirkví. Krajina galského kohúta sa tak pridá k Holandsku, Belgicku, Španielsku, Nórsku, Švédsku, Islandu, Portugalisku i Británii, kde zákon začne platiť až od budúceho roka. Zmene zákona predchádzala ostrá týždňová výmena názorov.

TV JOJ, 10.4.2013

Pápež začal s čistkami vo Vatikáne!

Zbavil funkcie amerického arcibiskupa Josepha Tobina a nahradil ho Josém Rodríguezom zo Španielska.

Do aparátu škandálmi sužovanej Rímskej kúrie dosadil svojho človeka. Pápež František vymenoval príslušníka františkánskej rehole Španiela Josého Rodrígueza za sekretára Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života. Ide o prvú personálnu zmenu v Rímskej kúrii, ktorú urobil pápež po nástupe do úradu. Rodríguez, ktorý bol súčasne vymenovaný za arcibiskupa, nahradí na poste sekretára amerického arcibiskupa Josepha Tobina. Podľa informácií Nového Času sa trasú kreslá aj pod šéfmí jednotlivých kongregácií.

Tobin bol pred časom z prestížneho vatikánskeho postu preložený do arcidiecézy v Indiannopolise na americkom strednom západe, čo je dôsledok jeho snahy o medializáciu napätia medzi Vatikánom a americkými rehoľníkmi, ktoré konzervatívci označili za príliš svetské a príliš spolitizované. Agentúra AP konštatuje, že Rodríguez (60) je outsiderom vo vatikánskej administratíve, keďže prichádza z prostredia mníšskej rehole - ako pápež František, ktorý je však jezuitom.

Františkánsky funkcionár

Rodrígueza vlni zvolili za predsedu medzinárodnej asociácie združujúcej predstavených mužských mníšskych reholí. Dve funkčné obdobia zastával post generálneho ministra rehole menších bratov f riant i škánov, jednej z hlavných vetiev tejto rehole založenej sv. Františkom z Assisi, podľa ktorého si nový pápež zvolil meno. Americké mníšsky vnímali zvolenie argentínskeho kardinála Jorgeho Maria Bergolia za pápeža a jeho oddanosť chudobným ako veľmi dobré znamenie po tom, ako ich Vatikán počas pontifikátu medzičasom emeritného pápeža Benedikta XVI. karhal za prílišné sústreďovanie sa na sociálnu spravodlivosť na úkor iných tém dôležitých pre cirkev, išlo napríklad o interrupcie. Jednou z úloh, ktorými sa musí nový pápež v úrade zaoberať, je reforma škandálmi sužovanej Rímskej kúrie. Ide o ustanovizeň, ktorá rozhoduje prakticky o všetkých zá-

ležitostiach cirkvi - od vymenovania biskupov a záležitostí liturgie cez rušenie farností až po disciplinárne tresty pre kňazov v prípadoch pohlavného zneužívania.

Správa VatiLeaks

Pápež má k dispozícii správu o pomeroch vo Vatikáne, ktorú dal trojici kardinálov vypracovať jeho predchodca Benedikt XVI. po prepuknutí škandálu Vati iLeaks. O ten sa postaral jeho osobný komorník, ktorý z Benediktovho bytu ukradol jeho súkromné a tajné písomnosti odhaľujúce zákulisné boje, korupciu a bratrickovanie na najvyšších miestach v hierarchii Vatikánu.

ČO RIEŠI RODRÍGUEZOVA KONGREGÁCIA?

Španiel José Rodríguez sa stal sekretárom Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života (Congregatio pro Institutis vitae consacratae et Societibus vitae apostolicae). Táto kongregácia sa zásadne nemieša do vnútorných záležitostí riadenia jednotlivých rádov, reholí či kongregácií, ktoré sú vo výlučnej kompetencii ich vlastných rehoľných predstavených, ale iba potvrdzuje ich štatúty a prípadne určuje pravidlá, ktorými sa má riadiť život a činnosť ich členov.

Kto z elity Vatikánu poletí prvý?

Tarcisio Bertone štátny sekretár
 Prefekt Gerhard L. Müller Kongregácia pre náuku viery
 Prefekt Marc Ouellet Kongregácia pre biskupov
 Prefekt Leonardo Sandri Kongregácia pre východné cirkvi
 Prefekt Angelo Amato Kongregácia pre kauzy svätých
 Prefekt Antonio Canizares Kongregácia pre boží kult a disciplínu sviatostí
 Prefekt Ivan Dias Kongregácia pre evanjelizáciu národov
 Prefekt Mauro Piacenza Kongregácia pre klérus
 Prefekt Joao Bráz Da Aviz Kongregácia pre inštitúty zasväteného života
 Prefekt Zenon Grocholewski Kongregácia pre katolícku výchovu
 Pápež František urobil prvú významnú zmenu v Rímskej kúrii necelý mesiac po zvolení. Očakávajú sa však aj ďalšie.

Nový čas, 8.4.2013

Učia v školách scientológovia?

O drogovej prevencii chodia na základné školy učiť ľudia, za ktorými stoja scientológovia.

Lenže o tom sa dozvie málokto. V niektorých krajinách pritom scientológiu považujú za sektu.

Patrik Švajda, moderátor: „Ak členovia rodiny vieru neuznávajú, musia sa od nej odčleniť.“

Zuzana Turlíková, redaktorka: „O tom, ako sa chrániť pred drogami, by deti vedieť mali, no ich rodičov by určite zaujímalo, že ich o tom poučujú ľudia blízki scientológii. Toto je mama, ktorej sa do rúk dostal prospekt z prednášky o drogách. Hľadala na internete, a keď zistila, kto za školiteľom Slovensko bez drog stojí, prekvapilo ju to.“

Dana Spurná: „Že je to vlastne kampaň svetovej scientologickej cirkvi, protidrogová kampaň.“

Zuzana Turlíková, redaktorka: „Zástupcovia združenia Slovensko bez drog robia na základných školách prevenciu a deti si prednášky pochvaľujú.“

Žiak: „Bolo to fakt že dosť poučné a nikdy nechcem mať nič spoločné s drogami.“

Zuzana Turlíková, redaktorka: „Lenže rodič by mal vedieť aj to, kto jeho dieťaťu prednáša. Fakt, že ide o scientologickú cirkev, známou vo svete nie práve konvenčným spôsobom života, sa rodičom nemusí páčiť.“

Dana Spurná: „Že ak by som vedela, že ide o scientologickú cirkev, tak nie. Mám kamarátku, ktorej rodina sa kvôli tejto organizácii úplne rozpadla.“

Zuzana Turlíková, redaktorka: „Kto na školách prednášať môže a kto nie, je v rukách riaditeľa. Na bratislavskej základnej škole si ria-

diteľ interaktívny prístup školiteľa chváli, no že za ním stojí scientologická cirkev, nevedel.“

Gabriel Kalna, riaditeľ ŽS Pavla Marceľho v Bratislave: „Priznám sa, že vôbec nie, počujem to prvý raz. A keďže tá prednáška bola nazaj len o drogách, tak sa nad tým ani nebudem zamýšľať.“

Zuzana Turlíková, redaktorka: „Rezort školstva dáva od prednášateľov ruky preč. Vraj keď sa držia témy, nie je problém. Predseda občianskeho združenia Slovensko bez drog nepopiera sponzoring od scientológov, no za protidrogovou prevenciou nevidí nábor nových členov.“

Juraj Šembera, predseda združenia Slovensko bez drog: „Každý, kto príde na našu prednášku, tak môže vidieť, o čom tá prednáška je, že len čiste o drogách. Cieľom je pomôcť, a nie naháňať si ovečky.“

Zuzana Turlíková, redaktorka: „Aj keď na prednáške neodzní jedinú slovo o scientológii, nájsť si prepojenie na jej filozofiu je pre dnešné technicky zdatné dieťa podľa odborníkov viac než jednoduché.“

Miroslava Pšenáková, psychologička: „Scientológovia využívajú psychologické techniky, nijako sa s tým netaja. Dosah na tie deti to môže mať, minimálne zapôsobiť na tie deti pozitívnym dojmom, keď raz vyrastú, aby teda sa na nich obrátili.“

Zuzana Turlíková, redaktorka: „Ak sa dieťa obráti v prípade problémov na policajného preventistu, ten upozorní školského psychológa, či iného odborníka. Scientológovia túto povinnosť nemajú.“

Markíza, 9.4.2013

Rekonštrukcia Oltáru Majstra Pavla

Levočskí reštaurátori ukončili tento týždeň prieskum hlavného oltára v Kostole svätého Jakuba. Hoci už neočakávali žiadne významnejšie objavy, keďže v päťdesiatych rokoch bol oltár kompletne rozobratý, predsa len našli a vysvetlili jednu zo zaujímavostí. Tú našli na sochách apoštolov v nadstavci hlavného oltára. Všetky sochy mali pôvodne odrezané hlavy. Pri vysvetlení tohto kroku pomohol Leonardo Da Vinci. Ten v jednom zo svojich diel radí rezbárom čerstvo vyrezané sochy z lipového dreva dlho variť čistej vode, čím sa má zabrániť neskoršiemu praskaniu dreva. Levočskí reštaurátori tento postup vyskúšali a potvrdilo sa im to.

Rádio VIVA, 12.4.2013

Falošný kňaz

Na jednej strane pohoršení veriaci, na druhej strane muž, ktorý sa vydáva za kňaza.

Takto to vyzerá v Humennom. Falošný duchovný spovedá ľudí a berie od nich peniaze s tým, že za nich odslúži omšu.

Muž je presvedčený o tom, že nikoho neokráda. Ľudia sú však pobúrení a on nechápe čo robí zle.

A peniaze keď beriete za omšu?

Vladimír, údajný kňaz: „To keď mi niekto dá, tak to dáva sám zo svojho, svojej vôle, no. Ale násilne nepýtam, že dajte mi peniaze.“

Susedka pána Vladimíra: „Mal, aj sutanu bral, on občas si zoberie kolárik. Ja hovorím, Vladko, toto nesmieš.“

Redaktorka: „Susedia nám povedali, že Vladimír sice odchádza z bytu ako každý iný chlap, no v taške má veci na prezlečenie, aby so seba v priebehu pár minút urobil hodnoverného kňaza. Tvrdia, že sa prezlečie na stanici a po dedinách potom chodí s ponukou, že veriacich aj vyspovedá.“

František Mariňák, dekan, Humenné: „Samozrejme že tá spoveď nie je platná. Hovorí, že vie aj slúžiť svätú omšu.“

Susedka pána Vladimíra: „Ide povedať ľudom také blbosti, on je prostě cvok, jeho by mali dakde na psychiatriu, lebo kde, aby ho vyliečili.“

Vladimír, údajný kňaz: „Chodím po doktorke, psychiatricku, idem sa s ňou porozprávať.“

Redaktorka: „Muži zákona zo Svidníka už údajného kňaza vyšetrojú pre podozrenie z ohovárania. V Humennom má zase na krku krádež. Napriek tomu je Vladimír presvedčený, že on nič zlé nerobí.“

Vladimír, údajný kňaz: „Babka mi dala peniaze a dedo prišiel, ma zbil, vrátil peniaze, tak som vrátil. Hoc je to malá suma, päť euro sa dáva, alebo desať euro najviac. To nie je také, že by bolo trestné, alebo viete aká dnešná doba je, ja mám polovičný dôchodok.“

Redaktorka: „Vladimír tvrdí, že ľudí neokráda, práve naopak. Cíti sa dotknutý, že mu všetci krivdia.“

Vladimír, údajný kňaz: „Hneď políciu na mňa zavolajú, že by som pokutu platil. Ťažký život.“

Jana Veľasová, TV JOJ, 9.4.2013

Benedikt XVI. s nami dlho nepobudne

Znepokojivé správy odborníkov z Vatikánu:

Katolícka cirkev musela po vyjadrení odborníka pripustiť, že bývalý pápež Benedikt XVI. sa má zle. Po jeho odstúpení nemala verejnosť veľa príležitostí vidieť, ako sa emeritnej hlave katolíkov darí. Jediné oficiálne fotky vyšli zo stretnutia s pápežom Františkom. Aký vážny je zdravotný stav bývalého Svätého Otca?

Kým hovorca Vatikánu kritický zdravotný stav emeritného pápeža poprel, interné zdroje zhoršenie zdravia Benedikta XVI. pripúšťajú. „Emeritný pápež, ktorý bude mať budúci utorok 86 rokov, trpí starobou,“ uviedol hovorca Vatikánu Federico Lombardi. Jedným dychom však dodal, že „nie je chorý“. Španielsky denník El Mundo priniesol správu o tom, že zdravotný stav Benedikta XVI. sa za uplynulé dva týždne veľmi zhoršil. Aj britské denníky špekulujú o stave pápeža.

Ľudia, ktorí sa pohybujú v blízkosti pápeža, upozornili, že každý, kto ho vídava dennodenne, musí vidieť, že v posledných 15-ich dňoch sa mu zdravotne výrazne pohoršilo. „Už s nami asi nebude veľmi dlho,“ vyjadril sa rešpektovaný expert z pápežského štátu. Po jeho vyhlásení museli nakoniec predstavitelia katolíckej cirkvi pripustiť, že existujú isté obavy o zdravie Benedikta XVI. Od svojej abdikácie 28. februára sa drží v ústraní a na verejnosti nevystupuje. Jediné oficiálne fotky zverejnil Vatikán len po spoločnom stretnutí s jeho nástupcom Františkom, ku ktorému prišlo ešte pred Veľkou nocou. Vtedy bolo na ňom vidieť, že sa pohybuje len s ťažkosťami a pričodzi sa musí podopierať o barličku. Zdravotný stav Benedikta XVI. bol dlho zahalený rúskom tajomstva. Emeritný pápež momentálne oddychuje v letnej rezidencii Castel Gandolfo, má vraj so sebou veľa kníh a hudby. **Nový čas, 13.4.2013**

Oltár majstra Pavla z Levoče reštaurujú

V Chráme svätého Jakuba v Levoči pokračujú v reštaurovaní najvyššieho gotického oltára na svete z dielne majstra Pavla. Reštaurátori momentálne pracujú na 12 sochách apoštolov. Tie preniesli z kostola do ateliéru. Najväčším prekvapením pre reštaurátorov bolo, že hlavy svätcov boli odrezané od tela. V reportáži vám prezradíme prečo.

Zaujímavé je, že sochy apoštolov sú staršie ako samotný oltár. Vtedajší majstri rezbári sa totiž riadili receptom Leonarda da Vinciho. Hlavy z lipového dreva najskôr uvarili v čistej vode a až tak ich prelepili k telu apoštolov.

Juraj Maták, akademický sochár: „Vychádza nám to tak, že keď majster chce takýto výrobok z dreva, aby mu nepraskal, tak že ho treba dlho variť v čistej vode.“

Marie Balážová, redaktorka RTVS: „Zaujímavosťou je i to, že 10 apoštolov je na podstavci a dve sochy sú bez neho. V levočskom ateliéri sa tvrdo pracuje. Reštaurátori čistia sochy apoštolov toluénom a ďalšími látkami.“

Juraj Maták, akademický sochár: „Ktorými sa zmýva voskový film, keď dám ten vosk preč, potom už mám ob-

naženú polychrómiu zlatú, kde sa mi ukáže že kde sú zodraté miesta. Tie budem retušovať.“

Marie Balážová, redaktorka RTVS: „Práce na oltári majstra Pavla sú rozdelené na dve etapy. Prvá by mala byť hotová do Vianoc tohto roku. Bude stáť asi 100 000 eur.“

Ivan Tkáč, Oblastný reštaurátorský ateliér v Levoči: „Prvá etapa, je to ten komplexný prieskum a teraz následné reštaurátorské práce na oltárnom nástavci, architektúry, aj sochárskej výzdoby.“

Marie Balážová, redaktorka RTVS: „Aj keď sa oltáru majstra Pavla venovalo už veľa pozornosti, jedna záhada zostala stále nevyriešená. Na každej soche apoštola je jedno písmeno.“

Ivan Tkáč, Oblastný reštaurátorský ateliér v Levoči: „Zatiaľ sa nám nepodarilo vylúštiť čo by tie písmená mali znamenať. Apoštol nemá nejak písmeno priradené k svojmu menu. Bude to zase predmetom ešte ďalšieho bádania.“

Marie Balážová, redaktorka RTVS: „V druhej časti reštaurovania sa budú odborníci venovať oltárnej skrini, oltárnym sochám, krídlam a Poslednej večeri.“ **STV 2, 13.4.2013**

Popreli správy

o chorobe Benedikta XVI.

Hovorca Vatikánu Federico Lombardi včera poprel informácie o údajne vážnom zhoršení zdravotného stavu emeritného pápeža Benedikta XVI. Označil ich za „nepodložené“ a zdôraznil, že emeritný pápež, ktorý na budúci týždeň v utorok oslávi 86. narodeniny, má príznaky staroby, nie je však chorý. Podľa Lombardiho pravdepodobne začiatkom mája sa presťahuje do ženského kláštora Mater Ecclesiae vo Vatikáne, ktorý je momentálne v renovácii. Španielsky denník El Mundo v stredu informoval, že sa zdravotný stav niekdajšej hlavy katolíckej cirkvi výrazne zhoršil v uplynulých dvoch týždňoch. Noviny priniesli túto správu s odvolaním sa na vatikánsku spravodajkyňu Palomu Gómezovú Borerrovú, ktorá v Madride prezentovala svoju knihu s názvom Od Benedikta k Františkovi: Konkláve zmeny. Verejnosť už emeritného pápeža s podlomeným zdravím často neuvidí, vyplynulo z jej slov. Benedikt XVI. 28. februára dobrovoľne odstúpil a cirkvi chce slúžiť už len svojimi modlitbami.

Šport, 12.4.2013

Kondómový pápež

Provokácia alebo kreativita? Posúďte sami. V americkom Milwaukee predstavili skutočne zaujímavý kúsok umenia. Na obraze sa nachádza bývalý pápež Benedikt XVI. Pri pohľade na dielo vyzerá, akoby bolo robené z textílií. Faktom ale je, že surovinou, z ktorej dielo vytvorili, sú kondómy. Presnejšie 17 tisíc kondómov. Použitý materiál pochopteľne vyvoláva zmiešané reakcie. Autorka na ňom pracovala celé 3 roky a nápad dostala vtedy, keď Benedikt navštívil Afriku a povedal, že vyzývanie na používanie kondómov spôsobí zvýšenie náklady AIDS. Autorka chce, aby sa vďaka jej dielu začalo o zákejných pohľade prenosných chorobách a bezpečnom sexe hovoriť viac. Zvláštnosťou je, že na obraz sa dá pozeráť aj spredu, aj zozadu. To je preto, lebo všetko má dve strany.“ **TV JOJ, 11.4.2013**

Prišla k nám relikvia dona Bosca

Veriaci na Slovensku sa môžu pomodliť pri pozostatkoch svätca

Máme u nás svätca! Pozostatky dona Bosca, zakladateľa spoločenstva saleziánov, pricestovali včera na Slovensko z Ukrajiny. Vystavili ich v Kostole Panny Márie Pomocnice kresťanov v Michalovciach.

Urna s relikviou svätého Jána Bosca k nám pricestovala po štyroch rokoch putovania Amerikou, Afrikou a Áziou. Presúva sa v špeciálne upravenom aute pri príležitosti blížiaceho sa 200. výročia narodenia svätca. V presklenej urne leží figurína dona Bosca vytvorená podľa jeho posmrtnej masky. V jej hrudi je vložená schránka s pravou rukou svätca. K relikvii je priložené osvedčenie o pravosti vydané turínskym arcibiskupom a potvrdené Vatikánom. „Touto rukou požehnával a pracoval. Je to veľká česť, že sa dostala aj k nám,“ povedal provinciál saleziánov na Slovensku Karol Maník. Pozostatky svätca začali svoju púť v apríli 2009 a do roku 2015 navštívi viac ako 130 krajín po celom svete. Konštrukcia je vyrobe-

ná zo železa, skla a z hliníka. Spolu s vozíkom váži 450 kg a meria skoro dva metre. Do konca apríla bude putovať po 19 slovenských mestách. Potom sa presunie do Slovinska.

Kto bol don Bosco?

Narodil sa v osade Becchi v talianskom Piemonte 15. alebo 16. augusta 1815. Ako kňaz sa venoval predovšetkým opustenej mládeži. Prvé stredisko pre mládež založil v roku 1846. Neskôr v roku 1859 založil aj spoločnosť pre výchovu mladých ľudí a prví nadšenci sa nazvali saleziáni, podľa jedného zo ženevských biskupov. Zomrel 31. januára 1888. Dona Bosca vyhlásili za svätého v roku 1934. Na Slovensku dnes pôsobí vyše 20 saleziánskych stredísk.

Aj tu sa zastaví
12. 4. Humenné
13. 4. Prešov
14. 4. Košice
18. 4. Banská Bystrica
20. 4. Žilina
25. 4. Trnava
27. 4. Šaštín-Stráže
28. 4. - 30. 4. Bratislava

Takto získate odpustky

Relikvia svätca dona Bosca putuje po Slovensku

Vďaka relikvii zakladateľa saleziánov môžu veriaci na Slovensku získať plnomocné odpustky. Bardejovčan Stanislav Prokop (27) ukázal Novému Času, ako by mal vyzeráť tento proces odpustenia trestov za hriechy. „K saleziánom chodím už štrnásť rokov. Je to pre nás veľká česť, že máme možnosť byť v osobnom kontakte s donom Boscom. Je to veľká udalosť,“ tešil sa. Odpustenie môže pri relikvii získať každý, kto splní predpísané podmienky a nábožne sa zúčastní liturgických slávení, alebo zotrúva v osobnej modlitbe pri relikvii. Putovať bude po celom Slovensku do konca apríla.

Odpútanie sa od bežných povinností

Stano akurát skončil v práci. Cestou sa snažil zabudnúť na starosti a duchovne sa naladiť na získanie odpustkov.

Spytovanie svedomia

V modlitbe strávil čas, cez

ktorý sa zamyslel nad svojim konaním. Oľutoval svoje hriechy a rozhodol sa viac ich nepáchať.

Svätá spoveď

Stano sa zo svojich hriechov vyspovedal. S donom Ivom Štofejom nám potom zapózovali v spovednici.

Prijímanie Tela Kristovho

Po spovedi sa zúčastnil na svätej omši a pristúpil k svätému prijímaniu.

Pomodlil sa pri relikvii

Na záver zotrval v modlitbe na úmysel Sv. Otca pri pozostatkoch dona Bosca.

Eva Eperješiová
Nový Čas 17/04/2013

Don Bosco na Slovensku

Relikvia zakladateľa Saleziánov Dona Bosca prišla dnes na Slovensko. Na cestách po celom svete je už štvrtý rok.

Don Bosco prešiel schengenskou hranicou vo Vyšnom Nemeckom krátko pred pol piatou. Kvôli nemu sa na chvíľu pozastavila práca vo Vyšnom Nemeckom a zaznela modlitba. Na hraničnom priechode skontrolovali aj svätého.

Klára Baloghová, Colný úrad Michalovce: „Originalita predmetu kultúrneho dedičstva sa kontroluje podľa dokladov, ktoré sú k dispozícii colníkom.“

Viktória Doričová, redaktorka: „Relikviu k nám dovezli na špeciálne upravenej dodávke. Dvaja talianski šoféri museli sľúbiť, že sa od nej nevzdialia.“

Karol Maník, provinciál Saleziánov na Slovensku: „Tou púťou v tej relikvii sa dejú také, by som povedal, také zvláštne veci, hej? Alebo zázraky.“

Viktória Doričová, redaktorka: „Relikvie sú podľa cirkvi pozostatky svätých po ich smrti. V tomto prípade ide o pravú ruku, ktorá je uložená v špeciálnej truhlici vo vnútri sochy.“

Karol Maník, provinciál Saleziánov na Slovensku: „Pre nás má to aj taký význam, že tá ruka, ktorá žehnala, tá ruka, ktorá pracovala, tá ruka, ktorá sa dotýkala, tá príde k nám.“

Viktória Doričová, redaktorka: „Ako prví sa pri relikviách pomodlili v Michalovciach.“

Jozef Ragula, Saleziáni Michalovce: „Od pol jednej som nemohol spať, čo ma brucho bolí.“

Viktória Doričová, redaktorka: „V Michalovciach bude relikvia len dvadsaťštyri hodín, potom bude putovať po ďalších slovenských mestách do konca apríla.“

Markíza, 11.4.2013

Pocta Cyrilovi a Metodovi

Pocta sv. Cyrilovi a sv. Metodovi na motívy žalospevu Jána Botta Žiaľby svätobojove je názov výstavy, ktorú otvorili v Kaplnke sv. Jána evanjelistu pri Kostole františkánov v Bratislave. Vystavené sú diela výtvarníčky Evy Trizuljakovej a sochára Alexandra Trizuljaka. Výstava potrvá do 18. mája.

(sita, oj), [Pravda 18/04/2013]

So španielskym dresom pred novými pravidlami

Pápež František dostával dres španielskej futbalovej reprezentácie od španielskeho premiéra Mariana Rajoya a jeho manželky Elviry počas súkromnej audiencie vo Vatikáne. Tvorba predpisov vo Vatikáne bude založená viac na konsenze, uviedol včera člen skupiny kardinálov, ktorých pápež František poveril preskúmaním reforiem správy Svätej stolice. Pápež cez víkend zostavil komisiu ôsmich kardinálov z celého sveta, ktorí mu budú radiť v otázkach reformy škandálmi poznačenej Rímskej kúrie. Taliansky biskup Marcello Semeraro, tajomník novej komisie, v rozhovore pre denník Corriere della Sera označil za prioritu zmenu systému, v ktorom je

štátny sekretár - označovaný za vatikánskeho premiéra - nadradený nad všetkými inštitúciami kúrie a návrat k istej samospráve jednotlivých inštitúcií. Škandál VatiLeaks, ktorý vlni odhalil vnútorné mocenské zápasy vo vedení rímskokatolíckej cirkvi, mal podľa mnohých pôvod v nespokojnosti s autoritárskou „vládou“ terajšieho štátneho sekretára, talianskeho kardinála Tarcisia Bertoneho, uviedla DPA. Očakáva sa, že pápež František v najbližších mesiacoch vymení štátneho sekretára. Poradná komisia by sa mala po prvý raz zísť v októbri. Podľa Semerara by sa mohla stretávať pravidelne každé dva alebo tri mesiace.

Šport 16/04/2013

Vatikánsky „premiér“ na odstreli

Pápež František sa chystá na radikálne čistky

Najväčšie čistky v najmenšom štáte sveta ešte len prídu. Zhodujú sa na tom znalci miestnych pomerov. Očakáva sa, že pápež František v krátkom čase odvolá druhého najvplyvnejšieho muža Vatikánu Tarcisia Bertoneho.

Na čele vatikánskej „vlády“ stojí štátny sekretár. Jeho úlohy a právomoci sú podobné, ako má v štandardnom svetskom štáte premiér a minister zahraničných vecí. V súčasnosti je štátnym sekretárom kardinál Tarcisio Bertone, no zdá sa, že jeho dni sú spočítané. Očakáva sa, že nový pápež František ho v krátkom čase odvolá z funkcie. Tieto správy prenikli von po tom, ako Svätý Otec zriadil komisiu, ktorá mu má radiť v otázkach refor-

my škandálmi poznačenej Rímskej kúrie. Taliansky biskup Marcello Semeraro, tajomník novej komisie, v rozhovore pre denník Corriere della Sera označil za prioritu zmenu systému, v ktorom je štátny sekretár nadradený nad všetkými inštitúciami kúrie a návrat k istej samospráve jednotlivých inštitúcií. Škandál VatiLeaks totiž vlni okrem iného odhalil vnútorné mocenské zápasy vo vedení rímskokatolíckej cirkvi. Navyše, podľa mnohých mal pôvod v nespokojnosti s autoritárskou „vládou“ terajšieho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho. Poradná komisia by sa mala po prvý raz zísť v októbri. Podľa Semerara by sa mohla stretávať pravidelne každé dva alebo tri mesiace.

Miroslav Staník, *tasr*
Nový Čas 16/04/2013

Žite, ako kázate

Prievan, ktorý katolícka cirkev zažíva od príchodu pápeža Františka, neutícha.

Svätý Otec tentoraz prehovoril priamo do duše cirkevným hodnostárom.

Vo svojom prejave im odkázal, aby žili tak, ako kážu.

Marcela Gattiová, redaktorka: „Vodu kážu, víno pijú. Viaceré prípady cirkevných hodnostárov, ktoré v uplynulých rokoch vyšli na povrch, sa niesli práve v tomto duchu. Neskromný, ba až dvojité život však zásadám cirkvi odporuje, čo pápež duchovenstvu aktuálne pripomenul.“

Pápež František: „Ak pastor nekoná tak, ako káže, nie je pre veriacich hodnoverným príkladom a podkopáva tak svoju cirkev.“

Marcela Gattiová, redaktorka: „Svätý otec ku katolíkom prehovoril za múrmi Vatikánu v Bazilike svätého Pavla. Apeloval na ich svedomie a sľub, ktorým sa zaviazali k skromnosti a k životu v duchu kresťanských princípov. Neopomenul však ani zvyšné ovečky. V neďelnej omši si našli aj odkaz pre seba.“

Pápež František: „Je to veľkým božím plánom, že záleží na každom detaile. Tí, čo v skromnosti žijú svoje každodenné životy v rodinách, pracovnom, či priateľskom kruhu, sú skrytými svätcami.“

Marcela Gattiová, redaktorka: „Pápež František od začiatku pôsobenia v úrade presadzuje cestu skromnejšej a pokornejšej cirkvi. Sám ide príkladom. Zvolil si najjednoduchšie bývanie aj odev.“

TV JOJ, 15/04/2013

Revolučný pápež František

Nový pontifex robí prevratný krok

Kým emeritný pápež Benedikt XVI. oslavuje svoje 86. narodeniny, jeho nástupca František podniká revolučné kroky vo vedení katolíckej cirkvi.

Len mesiac pontifikátu a pápež František, známy ochotou vypočuť iných, už pristúpil k revolučnému kroku vo Vatikáne. Vybral si osem kardinálov z celého sveta, ktorí mu budú radiť, ako vyriešiť aktuálne

a najzávažnejšie cirkevné problémy ako škandály so zneužívaním detí či obvinenia z korupcie. Výbor však bude slúžiť len ako poradný orgán, pokiaľ ide o právo, nebude mať žiadnu moc.

Zo všetkých kútov

Pápež si vybral kardinálov z USA, Čile, Indie, Nemecka, Konga, Austrálie, Hondurasu a napokon i z Vatikánu. Tajomníkom bude taliansky biskup. Vatikán upozorňu-

je, že tento výbor nebude zasahovať do každodenného fungovania štátu. Poradný orgán začne fungovať od októbra, detaily ich práce však ešte nie sú jasné. Pravdepodobné je, že budú podrobne študovať Apoštolskú konštitúciu Pastor Bonus o usporiadaní a fungovaní Rímskej kúrie. Niektorí historici tvrdia, že ide o najvýznamnejší krok v katolíckej cirkvi za posledné storočia.

(jt), Plus jeden deň 16/04/2013

Pápežove postupy na reformu rímskej kúrie

Boj proti centralizácii moci a tvorba predpisov vychádzajúca z konsenzu. To sú prvé zverejnené postupy, ktorými chce pápež František naštartovať reformu škandálmi poznačenej rímskej kúrie.

Komisia ôsmich kardinálov z rôznych kútov sveta, ktorú zostavil pápež, mu má poradiť, ako najlepšie zreformovať správu svätého stolca. Podľa jedného z poradcov by sa mal klásť dôraz na konsenzus a nie rozhodovanie jednotlivca. Značne obmedziť by sa malo aj postavenie štátneho sekretára, akéhosi vatikánskeho premiéra. Ten by už nemal mať rozhodujúce slovo v inštitúciách kúrie, ktoré by po novom fungovali samosprávne. Práve s postupmi štátneho sekretára Tarcisia Bertoneho sú pritom spájané škandály VatiLeaks, ktoré vlni odhalili vnútorné mocenské zápasy vo vedení rímskokatolíckej cirkvi. Očakáva sa teda, že pápež František štátneho sekretára v najbližších mesiacoch vymení. Hovorí korešpondent týždenníka Catholic Herald Edward Pentin.

Edward Pentin, korešpondent týždenníka Catholic Herald: „Ukazuje sa, že pápež si chce najskôr vypočuť názory ľudí okolo seba, nechať si poradiť a potom si určite zoberie nejaký čas skôr, než sa rozhodne pre nejakú zmenu. Všetko bude robiť postupne krok za krokom.“

Viliam Hauzer, redaktor: „Hoci je reforma rímskej kúrie beh na dlhé trate, zverejnené informácie podľa vatikanistov naznačujú, že nová hlava katolíckej cirkvi je pripravená na zmeny.“ **Rádio Slovensko, 15/04/2013**

Pápež vymenil starú čiapku

To, že pápež František sa necíti byť niečo viac ako ostatní ľudia dokázal opäť pred generálnou audienciou na Námestí svätého Petra vo Vatikáne. Okrem vrúcnych pozdravov s deťmi si tam vymenil čiapku s jedným veriacim a daroval mu tú svoju. Čiapku od muža v dave si bez váhania nasadil a pokračoval v jazde vo svojom papamobile. Na audiencii sa modlil za obete zemetrasenia na iránsko-pakistanských hraniciach. Aj napriek smutnej udalosti mal dobrú náladu a preniesol ju aj na tisíce ľudí na námestí. **TV JOJ, 18/04/2013**

Vzácné knihy na dosah

Originály tlačených diel Mateja Bela, či Antona Bernoláka, liturgické knihy z osemnásteho a devätnásteho storočia, či zbierky kánonického a uhorského práva. Cenné diela našej histórie vystavila Trnavská arcidiecéza.

Pozeráte sa na originálny výtlačok Filologicko-kritickej rozpravy o slovenských písmenách, jedno z kodifikačných diel Antona Bernoláka. Opisoval v ňom pravidlá bernolákovskej slovenčiny. Toto je originál výtlačku historicko-zemepisných poznatkov o súvekom Uhorsku od polyhistora Mateja Bela.

Návštevníčka výstavy: „Tam Matej Bel, poznatky o Uhorsku, tu je to Filologicko-kritická rozprava o slovenských písmenách. Tak to sa v škole len povie, ale to nevidíte, nechytíte takmer do ruky. Tak to je nádherné.“

Redaktorka: „Najstaršia knižka zo zbierky Trnavskej arcidiecézy pochádza z roku 1599. Ide o teologické diela menej známeho teológa Antona Šandeja.“

Rastislav Karaba, archivár Trnavskej arcidiecézy: „Okrem toho, návštevníci môžu vidieť aj rôzne liturgické knihy, ktoré slúžili pri liturgických úkonoch, ako je rímsky misál, pontifikál, rituál a podobne.“

Redaktorka: „Napríklad tento pontifikál z roku 1848 slúžil pri vysviackach diakonov, kňazov a biskupov.“

Rastislav Karaba, archivár Trnavskej arcidiecézy: „Väčšia časť vystavených exponátov pochádza z trnavských tlačiarň, a predovšetkým z tlačiarne bývalej Trnavskej univerzity, ktorú v roku 1635 založil kardinál Peter Pázmaň.“

Dušan Kolenčík, hovorca Trnavskej arcidiecézy: „Po minuloročnom sprístupnení dokumentov z nášho archívu Trnavskej arcidiecézy, alebo arcibiskupského úradu, sme sa rozhodli sprístupniť zasa našu knižnicu.“

Redaktorka: „Výstavu vzácných historických kníh si môžete pozrieť v galérii arcibiskupského úradu do pätnásteho mája.“ **STV 1, 5/04/2013**

Farár žehnal motorky

Viac ako deväťdesiat motoriek a ich majiteľov posvätil pred tohtoročnou motokárskou sezónou katolícky farár z Iže v Komárňanskom okrese. Otec Robert na takomto obrade nevidí nič výnimočné. Podľa neho motorkári aj takto dokazujú, že chcú žiť.

Tohtoročné svätenie motoriek v Iži začalo s mesačným oneskorením. Spôsobil ho počasie. Po birmovke v kostole otec Róbert sadol na Harleya a odviezol sa posvätiť oceľových tátošov, ako aj ich jazdcov pred nadchádzajúcou sezónou. Samozrejme nezabudol ani na prilbu.

Róbert Horváth, katolícky farár, Iža: „Doniesli, nemám vlastnú. Ja mám auto, takže ja už na aute chodím.“

Attila Csicsó, autor myšlienky posvätenia motoriek: „Jazda na motorke má svoje úskalía a možno trochu kludnejšie sadáme na tú motorku, keď je posvätená.“

Katarína Kováčiková, redaktorka: „Okrem požehnania pripravil pán farár takmer stovke motokárov a motokárkárk aj podobizeň svätého Krištofa, patróna vodičov i cestujúcich, aby v nadchádzajúcej sezóne bdel aj nad nimi.“

Róbert Horváth, katolícky farár, Iža: „Aby ste prišli vždy šťastní a veselí.“

Motokárka: „Sme dostali echo, že sa dneska posväcujú motorky, tak hovorím, že to je snáď nejaké znamenie, lebo my máme motorku ešte len tretí deň.“

Róbert Horváth, katolícky farár, Iža: „Nech ťa žehná Boh na tvojej ceste.“

Motokárka: „Ďakujem pekne.“

Motokárka: „Aby sme mali taký pocit istoty, aby nás chránil počas jazdy.“

Motokár: „Skúsime, že či to bude lepšie, bez zranenia, dúfajme.“

Katarína Kováčiková, redaktorka: „Sezóna ešte len začína a motoriek bude na cestách postupne pribúdať.“

Motokárka: „Tal si dávame pozor na seba, dávame si pozor aj na autičkárov, ktorí nevidia naše motorky.“

Róbert Horváth, katolícky farár, Iža: „Chcú žiť, vedieť žiť a ísť na motorke, to je radosť.“

Attila Csicsó: „Určite to má svoj efekt. Opatrnejšie jazdím a mám ten pocit, že teda niekto tam zhora dáva na mňa pozor.“ **TV JOJ, 16/04/2013**

Zvolenská chce diskusiu o tabletkách

Dve potratové tabletky sa tak skoro v lekárňach neobjavia, i keď ich výrobcovia povolenie vstúpiť na trh dostali. Na to, aby sa tabletky mohli používať v praxi, musí ministerstvo zdravotníctva zmeniť legislatívu, ktorá sa týka umelého prerušenia tehotenstva. Rezort dnes tvrdí, že žiadne zmeny nechystá, pretože sa vraj neuskutočnila rozsiahla spoločenská diskusia o probléme. Mimovládne organizácie, ktoré používanie tabletiiek podporujú, postoj ministerstva prekvapil. To totiž tabletky najprv neodmietalo a nehovorilo o nich, ako o probléme, ku ktorému sa musí vyjadriť spoločnosť. Prerušenie tehotenstva liekmi kritizovali len katolícki biskupi a rôzne kresťanské organizácie, ktoré sa obrátili na ministerstvo zdravotníctva Zuzanu Zvolenskú aj premiéra Roberta Fica. Politikov žiadali, aby registráciu tabletiiek zrušili. Lieky Medabon a Mifegyne, určené na chemické prerušenie tehotenstva, zaregistroval u nás koncom minulého roka Štátny ústav pre kontrolu liečiv. Aby slovenský lekár mohol liek žene aj reálne predpísať, je najprv potrebné upraviť vyhlášku o umelom prerušení tehotenstva, ktorá v súčasnosti povoľuje len mechanickú interrupciu. Zmenu vo vyhláške chce preto presadiť Výbor pre rodovú rovnosť na zasadnutí rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť. Konzervatívni poslanci z OĽaNO a KDH túto snahu odsúdili a hovoria o presadzovaní záujmov farmaceutických firiem a chýbajúcej verejnej diskusii. Ministerstvo zdravotníctva im sčasti dáva za pravdu. „Ide o tému na spoločenskú diskusiu, ktorá na Slovensku neprebíhala. Preto ministerstvo zdravotníctva nechystá žiadnu legislatívnu úpravu a o vstup na náš trh nemá záujem ani výrobca lieku,“ uvádza Zuzana Čizmáriková, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva. Podľa nej ak by sa tabletky v našich lekárňach objavili, súčasná vyhláška nedovoľuje, aby ju lekár predpísal. Adriana Mesochoritsová z mimovládnej organizácie

Možnosť voľby považuje potratové lieky za bezpečný a rozšírený spôsob prerušenia tehotenstva aj v zahraničí a nechápe dôvod, prečo ich odmieta ministerstvo zdravotníctva. „Prerušenie tehotenstva pomocou potratových tabletiiek je štandardnou metódou, ktorá sa používa v Európskej únii už desaťročia. Podporuje ju aj Svetová zdravotnícka organizácia a považuje sa za o mnoho šetrnejšiu a bezpečnejšiu metódu ako klasická interrupcia,“ vysvetľuje. Na zasadnutí rady vlády pre ľudské práva, menšiny a rodovú rovnosť chce presadiť uznesenie, ktoré by zaviazalo zástupcu ministerstva zdravotníctva zabezpečiť zmenu vyhlášky. Rada sa stretne v pondelok a poslanci z OĽaNO Erika Jurinová a Richard Vašečka pred jej stretnutím napísali predsedovi a podpredsedom rady list, aby uznesenie k potratovým tabletkám nepodporili. „Súčasne vyjadrujeme aj náš názor, že za ľudskoprávnou maskou sa môžu skrývať aj komerčné záujmy farmaceutických firiem,“ píše v ňom. Podľa Mesochoritsovej návrh rieši len rozšírenie možnosti výberu metód prerušenia tehotenstva, pretože možnosť interrupcie je u nás už bezťak zakotvená v zákone. Ako jediný dôvod, ktorý bráni používaniu tabletiiek, vidí ideologické snahy namierené proti ľudským právam žien. „Chápem, že ľudia môžu mať rôzne názory, ale prečo by ženy na Slovensku nemohli mať k dispozícii šetrné spôsoby umelého prerušenia tehotenstva, rovnako ako je to vo vyspelých európskych krajinách?“ pýta sa Mesochoritsová. Rada vlády pre ľudské práva sa bude návrhom zaoberať na pondelkovom zasadnutí. Aj v prípade vyjadrenia podpory všetkých členov ministerstvo zdravotníctva zmenu vyhlášky, a teda povolenie používať lieky vylúčilo.

Ministerka zdravotníctva Zuzana Zvolenská zatiaľ nepripravuje žiadnu legislatívnu úpravu v súvislosti s použitím potratových tabletiiek na Slovensku.

Lucia Krbatová

Chemický potrat

Potratové tabletky v Európe existujú už vyše dvadsať rokov. Vlni si však dve farmaceutické firmy dali v Európskej únii zaregistrovať dve nové potratové pilulky. Registráciu tak automaticky dostalo aj Slovensko. Prípravky umožňujú šetrné prerušenie tehotenstva bez použitia nástrojov. Prvá z tableti sa podáva ústne, balenie druhej obsahuje okrem perorálnej tabletky aj štyri vaginálne. Úspešnosť takéhoto potratu je 97%. (os), Plus jeden deň 16/04/2013

Potratovú tabletku zatiaľ na Slovensku nepovolila

Členovia Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť sa dnes zaoberali možnosťou rozšíriť spôsob ako prerušiť tehotenstvo ženy o potratové tabletky. Výbor pre rodovú rovnosť navrhol zmeniť zákon. Nakoniec však Rada vlády o veci nerozhodla. Prečo, to už nám povie kolegyňa Iveta Gombošová, redaktorka RTVS: „Dobrý deň prajem. Na dnešnom 9. rokovaní Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť navrhla podpredsedníčka Výboru pre rodovú rovnosť Adriana Mesochoritsová, aby Rada vlády súhlasila s rozšírením možnosti výberu metódy umelého prerušenia tehotenstva v zmysle ľudsko-právnych štandardov. Teda, aby si ženy mohli vybrať okrem chemického potratu aj potrat vyvolaný potratovou tabletkou. Zároveň požiadala radu, aby uložila štátnemu tajomníkovi ministerstva zdravotníctva zabezpečiť potrebnú novelizáciu vyhlášky, ktorou sa vykonáva zákon o prerušení tehotenstva. Mesochoritsová argumentovala aj odporúčaním Svetovej zdravotníckej organizácie, ktorá pokladá tabletkový potrat za šetrnejší a zdraviu bezpečný. Na Rade vlády sa k tomuto bodu vyjadril aj zástupca ministerstva zdravotníctva, ktorý nesúhlasí s týmto uznesením, pretože je podľa neho a podľa ministerky Zuzany Zvolenskej najskôr potrebná široká laická i odborná diskusia. Podľa ministerstva zdravotníctva ide o vážnu spoločenskú tému a bez diskusie sa žiadne vyhláška meniť nebude. Rovnako sa o slovo prihlásil aj predseda Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť Miroslav Lajčák, ktorý upozornil na to že takto formulované uznesenie nie je vôbec vykonateľné, pretože štátny tajomník nemá v kompetencii meniť legislatívu. Po odsúhlasení všetkých členov výboru napokon stiahli tento bod programu schôdze, aby výbor pre rodovú rovnosť preformuloval svoje požiadavky. Opäťovne sa teda k téme potratovej tabletky vrátia členovia Rady vlády na májovom rokovaní.“

STV 1, 15/04/2013

Pri Múre nárekov sa bude dat' modliť aj spoločne

Rabín najposvätniejšieho miesta judaizmu - Múru nárekov v Jeruzaleme - súhlasí s návrhom rozšíriť modlitebné priestory pri múre o novú sekciu. V nej sa budú môcť modliť spoločne muži aj ženy. Malo by to vraj ukončiť napätie, ktoré tu panuje kvôli reštrikciám, ktoré uplatňujú ortodoxní židia, informovala agentúra AP. Modlitebné priestory pri Múre nárekov sú teraz striktne rozdelené na sekciu pre ženy a pre mužov. Navyše ženy sa musia modliť výhradne podľa ortodoxných predpisov. Do sporov sa musela vložiť aj polícia, ktorá nedávno zatkla ženy, ktoré prišli k Múre s modlitebnými šálmi, čo ortodoxný judaizmus považuje len mužom. Zatknutie vyvolalo kritiku nielen medzi liberálnymi Židmi v Izraeli, ale aj v USA. Premiér Benjamin Netanjahu preto poveril židovskú agentúru, aby problém začala riešiť. V jeho novej vláde nie sú na rozdiel od tej predchádzajúcej zastúpené ortodoxné náboženské strany a očakáva sa, že uvoľnenie pomerov pri Múre nárekov bude schválené. Rabín pre Múr nárekov Šmuel Rabinovici povedal, že hoci nie je priaznivcom neortodoxného modlenia, nemá nič proti vytvoreniu novej, tretej sekcie pri stene, aby sa skoncovalo s hádkami. „Chcem, aby sa všetci modlili podľa ortodoxného židovského zákona, ale nebudem zasahovať. Nebudem proti tomuto usporiadaniu, ak to prispeje k pokoju pri Múre,“ povedal Rabinovici, ktorý je sám príslušníkom ortodoxnej komunity. Múr nárekov je jediným pozostatkom zbúraného židovského chrámu. Väčší priestor pred ním je určený na modlitby mužov, menší a priehradkou oddelený pás potom na modlitby žien. Ženy sa nesmú vo svojej sekcii modliť v skupinách a nemôžu mať modlitebné šály ani remienky, ktoré sú však v neortodoxných synagógach ženám dovolené. Šéf židovskej agentúry a bývalý poslanec Natan Ščaranskij už návrh na zriadenie tretej, trvalej sekcie predložil poslancom a zoznámil s ním aj židovskú komunitu v USA. Návrh musí schváliť izraelská vláda, ale Ščaranskij predpokladá, že ministri nebudú proti. **čtk, Pravda 16/04/2013**

Lajčák odsúdil púť, ktorá má velebiť Tisa

Priaznivci prezidenta vojnového štátu Jozefa Tisa si chcú tento víkend pripomenúť 66. výročie jeho smrti memoriálom. Púť nesie prívlastok nábožná a podľa jej organizátorov má na nej vystúpiť katolícky kňaz. Akciu ako neetickú a neprijateľnú odsúdil šéf diplomacie Miroslav Lajčák, ktorý je predsedom rady vlády pre ľudské práva. Katolícka cirkev zaujať stanovisko nechce. Rada vlády pre ľudské práva je zvolaním memoriálu znepokojená a vyzvala príslušné inštitúcie, aby venovali pozornosť snahám, ktoré obhajujú historické zločiny proti ľudskosti. Jej predseda Miroslav Lajčák odsúdil túto akciu ako neetickú a neprijateľnú. „Rada vlády jednomyselne odmieta aktivity, ktoré glorifikujú oficiálnych predstaviteľov slovenského vojnového štátu,“ informuje tlačové oddelenie rezortu diplomacie. Historik Dušan Kováč upozorňuje, že organizátorov takýchto pochodov nezaujímajú historické fakty, pretože si ich vždy prekrúti podľa vlastnej ideológie. Tiso podľa neho nesie plnú zodpovednosť za odbúranie demokracie a zároveň zodpovednosť za ponížovanie Židov, ich vylúčenie zo spoločenského života a nakoniec aj deportácie, ktoré boli vrcholom ich útlaku. „Pod Tisovým vedením sa slovenský štát zúčastnil na vojne proti Poľsku či Sovietskemu zväzu, kde zahynulo viac ako 2-tisíc slovenských vojakov. V týchto vojnách sa však nebojovalo za slovenské záujmy, ale za záujmy nacistického Nemecka,“ vysvetlil historik. Účastníci memoriálu si majú uctiť Tisa ako „mučenika katolíckej viery a slovenského národa“ 25 km dlhým pochodom. Trasa nočnej púte má viesť od busty Ferdinanda Durčanského, ďalšieho predstaviteľa slovenského vojnového štátu, v Rajci k rodnému domu Jozefa Tisa vo Veľkej Bytči. Nábožnú

púť organizuje občianske združenie Nové slobodné Slovensko prvýkrát. Jeden z jeho predsedov Radovan Novotný avizoval, že účasť na memoráli už prisľúbil katolícky kňaz mimo regiónu, kde sa púť koná, odmietol ho však menovať. O púti vraj v miestnej diecéze vedia, ale organizujú ju ako neoficiálnu aktivitu. „Prešlo to rukami cirkevného cenzora, čiže o púti má vedomosť,“ tvrdí Novotný. Konferencia katolíckych biskupov Slovenska tvrdí, že o pripravovanej akcii nevedela a nebude ju komentovať. „Ide o činnosť občianskeho združenia, čiže je na štáte, aby zaujal stanovisko,“ hovorí Jozef Kováčik, hovorca konferencie. Zároveň dodal, že k tomu, aby sa mohla púť označovať ako náboženská, je potrebné schválenie od miestnej diecézy či farnosti, pretože konferencia tento štatút neudeluje. Púť nebola nahlásená ani na políciu. Hovorca Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline Radko Moravčík povedal, že polícia v tejto súvislosti prijme opatrenia za účelom ochrany života, zdravia, majetku a verejného poriadku. Katolícka cirkev doteraz nedokázala verejne odsúdiť osobu Jozefa Tisa. „Je potrebné túto tému prenechať historikom, pretože všetko ostatné je ľahko manipulovateľné. Katolícka cirkev má svoju historickú komisiu, ktorá sa venuje otázkam slovenského štátu a povojnovým komunistickým záležitostiam. Historici postupne tieto udalosti skúmajú a je potrebné, aby problematika zostala v odbornej rovine a vyjadrovali sa k nej historici,“ hovorí o dôvodoch Kováčik. Podľa historika Dušana Kováča sa postoj cirkvi dá chápať ako alibistický, pretože katolícka cirkev by mala mať na svojho kňaza názor. Historické fakty podľa neho jasne hovoria o negatívnych dosahoch Tisovho vládnutia. **Lucia Krbatová, Pravda 17/04/2013**

Mechanická interrupcia

Na umelé prerušenie tehotenstva na vlastnú žiadosť má v našej krajine žena zákonom garantované právo do 12. týždňa tehotenstva. Do 8. týždňa sa robí miniinterrupcia, keď sa plod odsáva. Po 8. týždni je zákrok náročnejší aj rizikovejší. Maternica i plod sú väčšie, krček maternice sa musí nástrojmi viac rozťahovať, plod sa vyškrabuje. Pri mechanickom potrate hrozí väčšie krvácanie. Oba zákroky sa robia v narkóze. Riziko poškodenia steny maternice, ako aj intenzívnejšie krvácanie sú pri takýchto spôsoboch umelého prerušenia tehotenstva oveľa vyššie. Tiež rastie riziko samovoľných potratov pri ďalšom, už žiaducom tehotenstve. **(os), Plus jeden deň 16/04/2013**

V Katedrále svätého Emeráma na Nitrianskom hrade natrafili na unikátnu fresku

V Katedrále svätého Emeráma na Nitrianskom hrade sa reštaurátorom podaril husársky kúsok. Pri oprave východnej strany dolného kostola natrafili na fresku, ukrytú za oltárom Snímanie z kríža. Pri podrobnejšom výskume zistili, že ide o unikátnu nástennú maľbu zo 14. storočia.

Podľa odborníka je to mimoriadny nález. Na jednej kompozícii sú odprezentované dva výjavy. Smrť Panny Márie a korunovácia Panny Márie. Mária neumiera na lôžku, ale pri poslednej modlitbe.

Vladislav Plekanec, reštaurátor: „Tento spôsob znázornenia smrti Panny Márie je veľmi neobvyklý. Vo freskovom maliarstve je to úplne jedinečná záležitosť v celej Európe.“

Monika Maťová, redaktorka RTVS: „Výjavom na freske sa inšpiroval aj výtvarník Róbert Žilík.“

Róbert Žilík, výtvarník: „Na tej freske som našiel anjela, hrajúceho na stredovekú malú lutničku a podujal som sa tento nástroj rekonštruovať. Mám jeden prototyp hotový a robím ešte dva.“

Monika Maťová, redaktorka RTVS: „V týchto dňoch reštaurátori

presúvajú oltár Snímania z kríža, ktorý fresku zakrýval.“

Vladislav Plekanec, reštaurátor: „Pôvodným zámerom bolo transferovať fresku, preniesť ju na iné miesto a oltár nechať na svojom pôvodnom mieste na východnej strane, v presbytériu dolného kostola.“

Monika Maťová, redaktorka RTVS: „Pamiatkári však rozhodli, že freska je súčasťou architektúry a presúvať sa bude oltár.“

Vladislav Plekanec, reštaurátor: „Oltár pokladáme za mobiliár a bude transferovaný tu na západnú stranu, bude prekrytý s týmto starobarokovým oltárom Nesení z kríža. neskorobarokový oltár svätého Jána Nepomuckého.“

Monika Maťová, redaktorka RTVS: „Transferovaný oltár bude inštalovaný na špeciálnu samonosnú oceľovú konštrukciu, ktorú práve inštalujú. Paralelne tu robia aj archeologický a architektonicko-pamiatkový výskum. Reštaurátorské práce by mali stihnúť do 5. júla, keď budú v Nitre oslavy 1150. výročia príchodu Cyrila a Metoda na naše územie.“

STV 2, 16/04/2013

Cyrilov a Metodov môže byť viac

Cyril a Metod majú svoj rok. Na Slovensku môžu tak pribudnúť nové sochy vierozvestcov.

Drevení, dvojmetroví, popraskaní. Cyril a Metod stoja pri ceste v Záhorskej Bystrici od roku 2001. O rok neskôr pribudli vierozvestcovia na Antolskej v Petržalke, ďalšie ich súsošie stojí v Devíne pred kostolom. Veľká socha vierozvestcov má vyrásť aj v centre. Gigantické súsošie Cyrila, Metoda a Gorazda chcela na Hurbanovom námestí osadiť Matica slovenská do tohtoročných júlových osláv 1150. výročia príchodu solúnskych bratov. Oslavy však skoro isto budú bez sochy. Matica nechce povedať, ako má dielo vyzeráť. Zo zámeru nateraz ostalo iba miesto. Len to totiž bratislavskí poslanci Matici odsúhlasili, podoba bronzovej sochy, ktorá mala zhltnúť vyše 160-tisíc eur, sa im nepozdávala. Kritizovali ju aj kunsthistorici

a hlavná architektka mesta Ingrid Konrad pripomenula, že druhé kolo súťaže na sochu prebehlo bez poroty. Autorom víťazného návrhu Matice je Anton Gabrík z Modry.

Komisia na sochu

O upravenej soche rokoval primátor Milan Ftáčnik (nezávislý s podporou Smeru) s Maticou a Konferenciou biskupov Slovenska, hovorí vedúci kancelárie primátora Ľubomír Andrassy. „Počas rokovania bola predstavená už upravená socha od pána Gabríka a dohodlo sa, že k jej stvárneniu a umeleckému zhotoveniu sa vyjadrí komisia, v ktorej budú architekti, teoretici umenia, výtvarníci.“ Vedenie mesta chce, aby o spôsobe umeleckého stvárnenia rozhodli odborníci. Až o záveroch rokovania komisie má primátor podľa Andrassyho informovať poslancov. Termín, kedy to bude, zatiaľ nie je. Matica novú podobu sochy ko-

Za obete sa modlil aj pápež

Za obete sa modlil aj pápež

Za obete utorňajšieho silného zemetrasenia na pomedzí Iránu a Pakistanu sa včera počas generálnej audiencie na vatikánskom Námestí svätého Petra modlil pápež František. Otrasy, ktoré boli podľa seizmológov najsilnejšie v regióne za viac ako tisícročie, si podľa odhadov vyžiadali stovky obetí. „So zármutkom som sa dozvedel o ničivom zemetrasení, ktoré postihlo ľud Iránu a Pakistanu. Spôsobilo tam smrť, utrpenie a skazu,“ vyhlásil pápež pred približne 50-tisíc účastníkmi audiencie. Na mieste katastrofy včera pokračovali záchranné práce. Otrasy úplne zničili 90 percent pakistanského mesta Maškél a zrovnalo so zemou dedinu Ladgašt. Armáda do Maškélu poslala 900 kilogramov liekov a 500 ton potravín. Celkové škody v regióne sa šplhajú do stoviek miliónov dolárov.

(tasr), HN 18/04/2013

mentovať nechcela. Na dielo malo dať 90-tisíc eur aj ministerstvo kultúry, dotáciu zatiaľ stoplo.

Stereotypy sa opakujú

Tento rok je rokom svätých Cyrila a Metoda, pripomína kunsthistorik Roman Popelár. „Takmer všetky väčšie kultúrne ustanovizne majú zrejme príkaz si toto výročie nejakým spôsobom pripomenúť.“ Jedným zo spôsobov je a aj v bývalom Československu po druhej svetovej vojne podľa Popelára vždy bolo stavanie sôch a osádzanie pamätníkov. „Je to zakorenené v myšliach ľudí a funkcionárov. Stereotypy sa odbúravajú pomaly a v kombinácii s nedostatkom kreativity je pravdepodobné, že tento rok opäť na Slovensku niekoľko Cyrilov a Metodov pribudne.“ Verejnosť si už vraj na to zvykla. Popelár vraví, že takéto námety ľudí zväčša neoslovujú, no ani nepoburujú, väčšinu nechávajú ľahostajnými. „Je to stavenie na osvedčené istoty. Bratislava určite potrebuje ďalšie sochy. Veď je ich tu iba niečo vyše sedemsto.“

Lucia Tkáčiková, SME 19/04/2013